

کیشهی کاریکاتوری محمد و نازادی راده برین

ناسو کمال

بلا و کردنه وهی چهنه کارکاتوریک له سهه محمدی په یامبهه ری نیسلام کراوته کیشهی کی سیاسی له نیوان روزهه لاتی ناوه راست و نه وروپادا. له چهنه ساله دا دوا تیروری فان کوخ له لایهن نیسلامیه کانه وه له هوله ندا که کورته فلیمیکسی له سهه راستیه کانی وه زعی زنان له سایه ی نیسلامدا ده رکرد، نه مه دووه مین کیشهی له نیوان نیسلام و نازادی راده بریندا له نه وروپا. فراوانی نه مجاره ی کیشهی که له وه وه نی یه که کاریکاتوری محمد کیشراوه له پال 10 په یامبهه ری تردا و موسولمانان بو موقه ده ساتی خو بان ناماده ی تیرور و کوشتارن و ده بیئت نه م حه ساسیه ته ی فهره نگی روزهه لاتی موسولمان له لایهن غه ربه وه ده رک بکریت. ده لیلی نه م قسه یه به سادیه ی له به رنه وه ی ده یان کتیبی ره خنه له سهه محمد و چهنه زنه ی و له شه ربه ته ی نیسلام له روزهه لاندنا نوسراوه و هه یه ، وه نه مه یه که م جار نی یه تابوی موقه ده ساتی نیسلام له لایهن که سانی ناته نیست و سکولاره وه بشکیت و کاریکاتور له سهه محمد له ژبانی ناسایی خه لک له روزهه لاندنا، نه گه ر نیگسلا می سیاسی نیگسلا ساتی هگه لک گه وروزی نیست، گه هیگده ی کاریکاتور له سهه م مه سیح و عیسا و بوزا و نه واننی تر خه لکی دیندار ده چولینیست. نیسلامی سیاسی بو فشار هیانان بو ولاتانی نه وروپا گا جیگای گه و وه ک ده سگه لاتناریکی ناوچگی عه ره بی و نیگسلا می له روزهه لاتی ناوه راستدا بگسه لیسن و گه م رینگایه وه ره سگیدی سیاسی گوی زیادبکات و به هه لخراندنی نیحساساتی دینی خه لکیان له وولاتانی عه ره بی و پاکستان و له ده ره وه هیناوه تگه مه یگان. له لایه کی تریشه وه ده ولته عه ره بیگه کان بکو رینگرتن لکه قوگتنه وه ی گه م فرسگه ته له لایه کن نیگسلا می سیاسی یگه وه و کونه بوگه وه ی هگه لک به ده وریناندا خوی فشاری بو دانیمارک و ولاتانی نه وروپا هیناوه که داوا ی لیجوردن لکه موسولمانان بگه ن له سهه بلا و بوگه وه ی گه و کاریکاتورانه ی محمد.

ته گسیری نیگسلا میه کان، به ده ولگه ت و بزوتگه وه و حربه کانیه وه، بکو گه م هیرتگه بکو سگه ر نازادی راده برین نه وه یگه گه محمد موقه ده ساتی موسولمانانه و نابیت هیچ وینه و کاریکاتوریک و هیچ قسه یه ک له سهه کارو قورنان و هیچ شتیکی بکریت. نه م پیوره که محمد و نیسلام موقه ده ساتیکه نابیت هیچ ره خنه ی لی بگریت و روی راسته قینه ی ده برنگت، هگه مان پیگوره گه که نیگسا و ده سه لاتی مه سیحی له چاخه کانی ناوه راستدا دژ به نازادی راده برین و زانست په پیره ویان ده کرد و ره خه گه گران و گه یارانی خو بانیکان ده سوتاند یان سه رکوتیان ده کرد. نه م پیوره نیسلامیانه ی نیستاش ره نگدانه وه ی ده سه لات و فشاری کونه په رستانه ی نیگسلا میه کان و ده سه لاتی شه ربه ته ی نیسلامیه که ده یانه ویت نه ک هه ر له وولاتانی روزهه لاتی ناوه راستدا، که به زوری سه رکوت سگه پاندوبانه ، به لکو ده یانه ویت گه مرؤ له ناسکتی جیهاگدا دزایگه ته ی نیگسلا م و کونه په رسکتی نیگسلا می قه ده به بگه ن و دیگی نیگسلا م وه ک یاسگای نه زه لی و نه به دی بیهیلنه وه.

نازادی راده برین ده سته وتی شوړش و راپه رپینی فکری و سیاسی چهنه سه ده ی نیساننی نازادیخواز و یه کسانیکه دزی کونه په رستی دینی، نه مرؤ نیسلامی سیاسی به هه ره شه ی تیروریستی و به بانگه وازی مقاته عه و بایکوئی بازارگانی ده یه ویت نه م ده سته وته له کومه لگای سکولاری نه وروپیدا بسپرنه وه. هه ربویه پاشکه کشته کردن به م نازادی راده برینه به رامبهه به محمکد و نیگسلا م ته نها روبه روی گؤقاریکی دانمارکی و ته نانه ت حکومه تی راستره وی دانمارک نی یه به لکو پاشه کشته یه به خودی نازادی راده برین لکه نه وروپا و دنیا دا به رامبهه به نیسلام و شه ربه ته ی کونه په رستانه ی. نه مه سه رکوتی هه ر ده نگیکی نازادی یه به رامبهه به ده سگه لاتی

نیگسلا میه کان و دهولگه تانی سگه رکونگه ری رۆژه لاتی ناوهراسگت گگه ژنگانی گگه لکیان کردۆنگه دۆزه خ و بگه م موقه ده سگاته کۆنه په رستانه یه دهسه لاتی سه رکوتی ههر نازادیه کیان راگرتوه.

حکومه ته کانی گه وروپا ههرچکه ند نایاگه ویت کشاری نیگسلا می سیاسی و دهوله گه نیگسلا می و عه ره بیکه کان فکول بگه ن بگه لام ناشتوان و نایانه ویت که دیفاع گه گزادی راده رگرین بگه ن. هه لوبگستی حکومه تی دانگاری بگه وهی گه م کیشیه بگه جیکوازی فه ره گه نگی گگه وروپا و رۆژه لاتی ناوهراسگت داده نیگت ، جگه لگه وهی هه لوبگستی کی راسیگستی یه بگه لام له هگه مان کانگدا به دهسته وه گرتنی نسبیته تی فه ره هه نگی بۆ ره سمیه تان به هه موو ئه و تاواناگه گه به رامبگه ر بگه گزادی راده رگرین ده گری له لایکه ن نیسلا میه کانه وه ، نهک ههر له رۆژه لاتی ناوهراست به لکو به رامبهر به هاو لاتیانی دانمارکی وئه وروپیش. له به ربتانیاش ده ولت و میدیا ره خنه گرتن له نیسلا م و کاریکاتۆری محمد هاوشانی رق و کینه ی راسیسته کانی حزکی ناسیونالیگستی بگه ربتانیا داده گین و وینه ی هه ردوو روداوه که له پال یه کتر دا له رۆژنامه کاندایا لوده که نه وه و قانونی دزایه تی کردنی کیگه به رامبگه ر بگه دین له په رگه مان ده خه نه روو. به مهش له جیاتی ئه وهی دیفاع له نازادی راده رپرین بگه ن ، ده که وگه پاراسگتنی گه و تابویاگه ی نیگسلا می سیاسی و نیسلا م و خوارفه ی دینی بگه زۆر ده بیلیگه وه و نیگسانیه ت مگه حروم ده گه ن گه وهی گه ده سکتیان رزگاری بیگت. بگه م شکیوه یه گه م حکومه تانه نیشانی ده دن که هه ولی به رته سکردنه وهی نازادی راده رپرین ده که ن گه پینا و رازکردگی نیگسلا می سیاسی و ده وله گه کۆنه په رسته کانی رۆژه لاتی ناوهراسگت و هکیچ کیشیه یه کی بگه ره تیان له به رامبگه ر هیکرش و سه رکوتی گزادی راده رگرین نی یکه له لایه ن نیسلا مه وه له جه رگه ی ئه وروپا شدا.

هه ربویه ئه مپرو به ره ی نازاد یخوازی دنیا ده بیته له م کیشیه یه دا بۆ نازادی راده رپرین بتوانیته هه لوبستی په یگیراگه ی هکوی گه گزادی راده رپرین نیشان بدات. له لایه ک پرگه نه دات نیسلا می سیاسی گه م پاشه گشیه یه بگه گزادی راده رگرین گه گه وروپادا بگه پینیت و له لایه کی تریشه وه پرگه نه دات به سنوردار کردنی نازادی ره خنه گرتن له ههر دینیک و گه نیگسلا م به تاییگت گه ملیارده گه نیگسان له سه رتاسه ری دنیا دا به دهسته یه وه ده نالیینی. کۆتایی هینان به ده سه لاتی نیگسلا میه کان بگه هه لخراندنی نیگسلا ساتی گه لکانی موسولمان له کۆتایی هینان به و هه لومه رجه ئابوری و سیاسییه سگه خت و داخراوه دایکه گه ده وله گه کۆنه په رسگته کانی ناوچه که و زه یزه کانی دنیا به سه ر خه لکیاندا سه پاندوه و بوته زه مینه ی به سگترانه وهی هه لک بگه دیگه وه. گه مپرو گزادی راده رگرین مکافیکی جیهان داگه و نابیته سنوری ده سکردی ده ولت و دین و میلیت بکریته کالبی به رته سگ کردگه وهی گه م ماگه جیهانیکه. گه مپرو پاریزگاری گه گزادی راده رگرینیش گه رکیکی جیهانی وئه نته ر ناسیونالیگستی یه و نابیگت بگه گاوی کیشیه ی ته که رق و هه رب و نسبیته تی فه ره هه نگه کان و ریزگرتن له موقه ده ساتی "خه لک" به لاپندا بیریته. ئه مه ئه رکی به ره ی گزاد یخواز و چه پی جیهانیکه گه له رۆژه لاتی ناوهراست وئه وروپا و سه راسه ری دنیا دا پرگه نه ده یین ره خنه گران له کۆنه په رسکتی نیگسلا م و گزادی راده رگرین بکریگه قوربانی ئه م هیزشانه ی نیسلا می سیاسی. پاراستن و سه پاندنی نازادی راده رپرین له م روداوه دا ده نگی ملیوگه ها نیگسان به رامبگه ر به ده سه لاتی کۆنه په رستانه و تیرۆریستانه ی نیسلا میه کان و شه ربه ته که یان به رزه دکاته وه. ئه گه ر گه جه رگه ی گه وروپادا گزادی راده رپرین به رامبهر به نیسلا م و شه ربه ته تی چه ند ژنه و تیرۆر و کوشتاری نه یارانی سیاسی پاشه گشیه ی پکی بکریگت، گه وا گزادی راده رپرینی ملیونه ها نیسان دژی ده سه لاتی کۆنه په رستانه ی نیسلا م له رۆژه لاتی ناوهراستا ته سلیم به نیعدام و تیرۆر و سه رکوت ده که یین. سه رکه وتنی نازای راده رپرین له م کیشیه یه دا سه رکه وتنی به ره ی نازاد یخوازی نیسان ده بیته له سه رتاسه ری دنیا دا به رامبگه ر به کۆنه په رستی و شکستیشی پاشه کشه به ههر ده نکیکی نازاد یخوازی ده بیته له ناستی جیهانیدا له به رامبهر کۆنه په رستییدا.